

superbïoses --- subjua a servitut, per tal que no posen lur *sedilla* en les alteses e no presumesquen ésser fets semblants a l'Altisme» c. 1420 (*CoDoACA* xxxvi, 466).

Després d'això, *seilla*: «fom molt honradament reebuts per l'alfaqui, lo qual és faç e *seylla* del rey de Bugia, e l qual reebé molt graciosament ---» a. 1326 doc. cancelleresc (Finke, *Acta Ar.* III, 511); 'base on s'emperna un objecte rotatori': «les esteles --- totes tornen --- salvant una, qui és apellada tremuntana, la qual és *seguda* en una manera al firmament per què ell no torna, en tal manera com la *seylla* de la péra sotana del moly, e la péra de sus torna entorn ella», *Libre de Sidrac* (fi S XIV, ed. Bari 1983, p. 139.18, trad. el fr. *cheville*). AHudint a l'estada oculta d'una salvatgina: «los nostres majors --- per tal que puxen atènyer odoren totes les *seyles*, e ab major intensitat que la --- sagacitat del rastrejar lo ca los conils o les lebres en les coves feres», *Li de Collacions* (ms S. xv, *Bi Un Bna*, 257) «La *Seilla* de Déu» en la Bíblia de Val., 1478, p. 362 (facs., *RHisp* XXI, 380, I). *AlcM* en cita un ex. en Llull, i un del S. xv (*Scachs* de Cèsulis). Entre els exs. de *sella* en el § 2 del *D'Ag* n'hi ha bastants (almenys els dos o tres últims), on deu ser còpia inexacta de *seyla*=*seilla*. Car per molt viu que el mot hagués estat ja s'antiquava per aquest temps.

Si és evident que en les Ordinacions Palatines del Cerimoniós (*CoDoACA* v, 187: «los prelats e ls altres clergues --- en lurs *seyles* sien hondrats») es tracta de 'seu' *SEDILLA*, també és segur que «la *sella* apostòlica» en el doc. a 1309 està mal llegit per *seyla* (= *seilla*) encara que *AlcM* els posi en un § 1 de l'article *sella* (de cavall); també és ben probable que passi el mateix en *Eximplis* (Ag. II, 148) on es tracta de la càtedra o tron d'un prelat; quant a *sella* per 'seti de la latrina' és naturalment acc figurada, eufèmica de *sella* de cavall i l'ex. restant del § 1, *sella de jaspi* S. XVI és figurat. Un *sella* 'cadira' (a desgrat de la babarota del cast. *silla*) en català no ha existit mai L'accepció § 1 d'*AlcM* s'ha de suprimir totalment; veg infra. En «Jhesús és en lo cel en lo chor dels àngels --- e la sua *seyla* és sobre tots» en el *Libre de Déu* de Llull (361) és ridícul traduir 'sella' com fa Colom: és *seylla*, naturalment.

Reflecteixen també l'ús català Ramon Vidal de Belalú, per més que afecti escriure occità amb *sezilba* en *So fo e'l temps* (ed. Cornicelius, v. 1154, amb nota); un poc evolucionat en *serilla* en la *Vida de Sta Doucelina* (c. 1300, c. al Roine, ed. Albanès, p. 212, § 22; Levy, *Litbl* x, 60); avui *sessho* 'acte de seure' (*TdF*) Cast. arcaic *seija* 'seu, residència' en Berceo (*S. Dom.*, 45; cf. *Buen Amor*, nota meva al 1555a) Port *silha* «pedra em que assenta o cortiço das abelhas» [S. xv, Moraes], d'on *silbar* 'carreu', del qual potser és manlleu el cast. *sillar* [1495], *DECH* (SENTAR, n 6); i cf. *REW*, 7783.

Cert que no es pot assegurar, però no fóra difícil de concebre que l'expressió *fer seia* (*séja*) 'seure, estar-se assegut' de les criatures, i dels grans que els parlen, si-

gui evolució fonètica de *jaia*, tal com *jeia* ho és de *jaia* (JACILIA, veg *JEURE*) jo ho he sentit molt en cat. central (i com que ja ho vaig posar el 1943 en el primer estudi de les *VidesR*, no sé d'on treu *AlcM* que és especial de l'Emp, que si es digués a l'Alt Emp es podria argüir contra JACILIA, puix que allà *yl* no ha donat mai *z*, si bé no fóra raó decisiva car *jeia* és d'ús molt general). Podria ser que se'n vagi extreuire un masculí *seill* que sembla tenir el sentit de 'seti', 'espècie de tamboret o pedestal' en antics docs ross: «un *seyl* d'oyllas» a. 1380, «un *seil* de palma» id., «unum *sesill* listat blau e blanch»; més insegurs serien tantand *sejo* «aseladero de las gallinas» (< *sejo», veg *SEL*, *DECH* v, 195b39, n. 4); i Sopenra *sill* «roca fixa, no rodada com el *pigall*» (*Congr Ll Cat*, 429), que potser no es relaciona amb el port-cast. *silbar* sinó amb *cingle*.

CULTISMES *Sedent Sedentari* [Belv.], *sedentaris* *Sediment* [*SLitCosta*, 1868]; *sedimentari* [1868, *roques sedimentàries*]; *sedimentós* [1868]; *sedimentar*; *sedimentació* [*DOrt* 1917]. *Sedar*, rar: «aquella mort és bona com la persona mata en si les passions --- car --- la ànima se'n puja en lo cel, per pura contemplació, *sedades* e reposades les passions», Ant. Canals (*Scipió*, *NCl*, 41 15), ll. *sēdāre* (més relacionat amb *SĒDES*, infra), d'on *sedant* [*DOrt.*]; *sedatiu* [*SLitCosta*, 1868]: «no hi ha res al món tan *sedatiu* com les festes majors de les nostres muntanyes», Coromines (*Elogi de les M*, 1921, O C, 1511b).

Asssure, que antigament en part fou *asssure*, i de vegades *seure's* en lloc de *asseure's*: en els quals aviat es confongué el ll. ASSĪDĒRE (derivat de SĪDĒRE) i ADSĪDĒRE 'seure al costat'; veg supra el que hem vist del ll. SIDERE i, després, de l'oc i fr. ant. *assire*. En aquest cas ja hi ha mostres de la confluència entre els compartiments, en els textos més antics, i poc es deixa observar la distinció d'aspecte determinatiu: ja en Jaume I trobem seguits *assiguéssem* i *asseer*, sense que es noti diferència: «--- anam assetjar Múrcia: e --- fom dels primers que y foren, per tal que *assiguéssem* nostra albergada així com se devia *assaer*» (Ag 441 2) (cf. en llatí *adsideo* «être assis auprès», de là 'assiéger', sens plutôt réservé à *obsideo*; 'assister, ne pas quitter, s'occuper assidûment de'; dans la langue du droit 'être assesseur', d'où *assessio*, *assessor*», Meillet-Ernout).

Les formes amb *i* en general, fora del cas de tr. que he citat de Jaume I, apareixen en construcció reflexiva; i hi predominen molt els casos d'aplicació figurada, o a coses, sobre l'aplicació al seure personal: «en lo --- mercat poden los hòmens de Tortosa --- vendre totes lurs coses --- sens tota exactió --- e encara en qualque loc *s'asiguen* o posen lurs mercaderies, nuyl hom no ls ne pot --- levar»; amb el sentit de 'embarrancar' nàutic: «--- l'aver dels mercaders --- deu fer estibar aytant com conega que l leyn ne puxa portar --- e passar lo flum, en tal manera que no s pusca *asssure*; però si ls mercaders voltan --- deven aver, ab lur messió, tantes de barques, que on que l leyn *sigués*,² de continent pogués aleujar e passar», *CostTort* (Ol., pp 212, 454):